

**Komunikat w sprawie oceny zdolności
kredytowej konsumentów przez SKOK**

Z dniem 17 stycznia 2014 r. wchodzi w życie *ustawa z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw*. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 9 ust. 4 *ustawy o kredycie konsumenckim*, spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe (SKOK), jako inne niż banki instytucje upoważnione do udzielania kredytów, przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki są zobowiązane do dokonania oceny zdolności kredytowej konsumenta zgodnie z art. 70 *ustawy – Prawo bankowe* oraz innymi regulacjami je obowiązującymi. Ponadto zmienia się *ustawę o kredycie konsumenckim* w taki sposób, że użyte w tej ustawie w różnych przypadkach wyrazy „ocena ryzyka kredytowego” zastępuje się wyrazami „ocena zdolności kredytowej”. Powyższe zmiany legislacyjne doprecyzowują stan prawny poprzez jednoznaczne wskazanie, że kasy są zobowiązane do dokonania oceny zdolności kredytowej zgodnie z art. 70 *ustawy – Prawo bankowe* zarówno przy udzielanych kredytach jak i pożyczkach pieniężnych.

W ocenie UKNF w niektórych kasach jakość analizy ryzyka kredytowego była dotychczas niewystarczająca, co jest jedną z przyczyn obecnej złożonej sytuacji sektora. Kredyty i pożyczki przeterminowane na koniec września 2013 r. stanowiły 32,3% wartości portfela kredytowego, a gdyby uwzględnić wartość nabytych przez niektóre kasy skryptów dłużnych w zamian za sprzedane przeterminowane wierzytelności, udział ten wzrósłby do 39,5%. Na tle sektora pozytywnie wyróżnia się sytuacja w wybranych mniejszych kasach, w których zachowane zostały zasady istnienia więzi pomiędzy członkami, co przekłada się na niższy poziom ryzyka i stosunkowo dobrą jakość portfela należności.

Nadal trwa proces dostosowywania statutów kas do wymogów określonych w przepisach prawa. Na 55 funkcjonujących SKOK KNF zatwierdziła statuty w 35 przypadkach. Oznacza

to, że niezatwierdzone przez KNF pozostają statuty 20 kas, z czego w 18 przypadkach wydana została decyzja odmawiająca zatwierdzenia statutu. Głównymi przyczynami odmów zatwierdzenia statutów były:

- uregulowanie więzi członkowskiej w sposób niezgodny z ustawą o SKOK¹,
- przewidywanie przez statut możliwości udzielenia przez kasę kredytu lub pożyczki członkowi bez zdolności kredytowej i bez ustanowienia szczególnego sposobu zabezpieczenia spłaty kredytu²,
- uwzględnienie w przedmiocie działalności czynności polegającej na emisji obligacji³,
- ujmowanie funduszu z emisji obligacji jako funduszu własnego kasy⁴.

W zdecydowanej większości SKOK akceptują rozstrzygnięcia KNF i poprawiają statuty. Zasadą jest, że rozstrzygnięcia zawarte w indywidualnych decyzjach odmownych są przekazywane kasom wraz z listami informacyjnymi prezentującymi i wyjaśniającymi stanowisko KNF. Ponadto kasy, działając poza reżimem kodeksu postępowania administracyjnego, często zwracały się do nadzoru finansowego o zaopiniowanie ich statutów pod względem spełniania wymogów ustawy o SKOK, co umożliwilo im dokonanie w tych statutach niezbędnych zmian jeszcze przed wydaniem decyzji KNF. Trwa postępowanie administracyjne w sprawie statutu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej.

Odnosnie postępowań związanych z zatwierdzeniem prezesa zarządu SKOK, w przypadku 9 konserwatywnie zarządzanych kas KNF wydała zgodę na powołanie na prezesa osób dotychczas sprawujących tę funkcję. W pozostałych przypadkach, w tym w odniesieniu do zarządu Kasy Krajowej, nadal trwają postępowania administracyjne.

¹ http://www.knf.gov.pl/Images/2013_04_12_SKOK_statut_wiez_przedmiot_dzialania_tcm75-34826.pdf i http://www.knf.gov.pl/Images/2013_06_24_KasaKrajowa_art.10_wiez_tcm75-35027.pdf

² http://www.knf.gov.pl/Images/2013_03_14_SKOK_statuty_zdolnosc_kredytowa_tcm75-34827.pdf

³ http://www.knf.gov.pl/Images/2013_04_12_SKOK_statut_wiez_przedmiot_dzialania_tcm75-34826.pdf

⁴ http://www.knf.gov.pl/Images/2013_05_23_SKOK_statuty_fundusze_wlasne_tcm75-34828.pdf